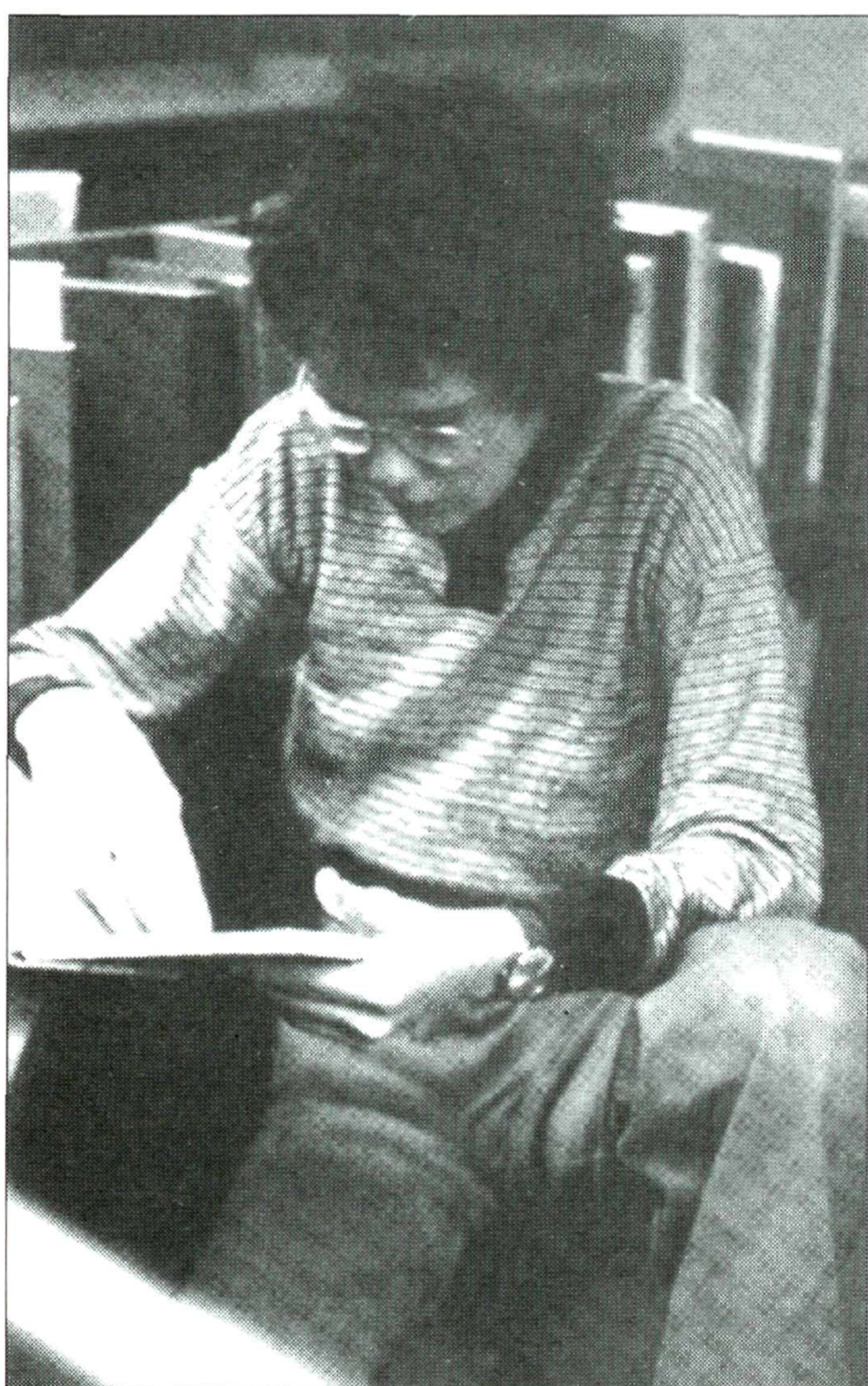

Το Βιβλιοαυτοκίνητο που βλέπουμε δεν είναι βέβαια της Ναυπάκτου...

ΕΝΑΣ ΘΕΣΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΑΠΛΩΘΕΙ

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ

■ Του Γιάννη Χαλάτση *

Το βιβλιοαυτοκίνητο είναι ένα μικρό αυτοκίνητο, ο χώρος του οποίου είναι διαμορφωμένος έτσι ώστε να δέχεται περίπου τρεις χιλιάδες (3.000) βιβλία σταθεροποιημένα σε ράφια.

Είναι δηλαδή μια κινητή βιβλιοθήκη. Σκοπός του είναι να πηγαίνει το βιβλίο σε χώρους όπου είναι δύσκολο οι κάτοικοι να έχουν πρόσβαση σε μια κοντινή βιβλιοθήκη. Τέτοιοι χώροι είναι τα χωριά και οι κομποπόλεις, αλλά και οι μικρές πόλεις που δεν διαθέτουν βιβλιοθήκες. Επίσης το βιβλιοαυτοκίνητο χρησιμοποιείται σε μεγάλες πόλεις για να κινεί και δανείζει βιβλία από την Κεντρική Βιβλιοθήκη της πόλης στις διάφορες συνοικίες της π.χ. Παπαστράτειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου.

Ο ρόλος της κινητής Βιβλιοθήκης πραγματώνεται κύρια στην υπαίθρο, όπου περνά δανείζει βιβλία, ξαναπερνά μαζεύει τα δανεισμένα για να δανείσει νεώτερα.

Οι κινητές βιβλιοθήκες είναι ένα έργο πολιτισμού, που δεν έχουμε ίσως αντιληφθεί τη σημασία του. Δημιουργούν πυρήνες για μόνιμες τοπικές βιβλιοθήκες. Φέρνουν κάποιο φως

στο σκοτάδι. Δίνουν ευκαιρίες στον αγρότη να διαβάσει. Τον διευκολύνουν στην επικοινωνία με τ' αγαθά του πνευματικού πολιτισμού.

Σήμερα 12 Κεντρικές Δημόσιες Βιβλιοθήκες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας σ' όλη την Ελλάδα με 16 Βιβλιοαυτοκίνητα και δύο Δημοτικές Βιβλιοθήκες με (2) Βιβλιοαυτοκίνητα προσπαθούν να σκορπίσουν το βιβλίο σ' όλο τον Ελλαδικό χώρο.

Απευθύνονται και δανείζουν βιβλία είτε απευθείας στον κάθε υποψήφιο αναγνώστη είτε σε συλλογικούς φορείς μέσα από τους οποίους είναι δυνατόν να φθάσει το βιβλίο στον καθένα. Τέτοιοι φορείς είναι οι πολιτιστικοί σύλλογοι όπου υπάρχουν, οι γραμματείες κοινοτήτων, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και βέβαια τα σχολεία.

Με τον τρόπο αυτό το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας προσπαθεί να εξαλείψει, στο βαθμό που είναι δυνατό αυτό, την αντικειμενική δυσκολία των ανθρώπων της υπαίθρου και κύρια των νέων να έχουν μια επαφή με το βιβλίο. Δίνεται έτσι η ευκαιρία και η δυνατότητα στους μαθητές κάθε απομακρυσμένου χωριού να έρθουν σε επαφή και να διαβάσουν εξωσχολικά βιβλία, αντικαθιστώντας έτσι την έλλειψη της σχολικής βιβλιοθήκης που είναι ανύπαρκτη ή ανεπαρκής στα σχολεία της υπαίθρου.

Η ανταπόκριση του κόσμου της υπαίθρου

* Ο Γιάννης Χαλάτσης είναι βιβλιοθηκάριος στη Δημόσια Βιβλιοθήκη Ναυπάκτου

στο θεσμό του Βιβλιοαυτοκίνητου είναι θετική. Το χωριό το υποδέχεται στην αρχή με περιέργεια και επιφύλαξη. Έπειτα το προσμένει με λαχτάρα. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι οι μαθητές των δημοτικών σχολείων περιμένουν με ανυπομονησία τότε θά 'ρθει το βιβλιοαυτοκίνητο να τρέξουν να δανεισθούν βιβλία. Έντονο επίσης ενδιαφέρον υπάρχει από τους πολιτιστικούς συλλόγους, οι οποίοι αποτελούνται κύρια από τους νέους.

Από τους μεγαλύτερους θά 'λεγα ότι δεν υπάρχει το ανάλογο ενδιαφέρον. Ίσως να φταίει και ο μεγάλος αριθμός αναλφάβητων που υπάρχει στα αγροτικά στρώματα των μεγαλύτερων ηλικιών. Παρόλα αυτά ο ρόλος του Βιβλιοαυτοκίνητου δικαιώνεται στο να καλύπτει, στο βαθμό που οι συνθήκες το επιτρέπουν, τις πνευματικές ανησυχίες των νέων και όποιων άλλων θα το επιθυμούσαν.

Τα περισσότερα βιβλία που διακινούνται από την κινητή βιβλιοθήκη είναι παιδικά και βιβλία που συμπληρώνουν τα σχολικά, αφού η πλειοψηφία των χρηστών είναι παιδιά και μαθητές.

Τα υπόλοιπα είναι λογοτεχνικά, ιστορικά, κοινωνικά, γεωργικά, τεχνικά κ.α.

Η επιλογή των βιβλίων γίνεται από το Διευθυντή της Βιβλιοθήκης και την Επιτροπή που εποπτεύει τη λειτουργία της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.

Προσπαθούμε πάντα να ανταποκρινόμαστε στις ιδιαίτερες προτιμήσεις των αναγνωστών και στις ειδικές ανάγκες της κάθε περιοχής. Τα βιβλία επιλέγονται από τους καταλόγους των εκδοτικών οίκων, εκθέσεις βιβλίων καθώς και υποδείξεις εκπαιδευτικών και άλλων πνευματικών παραγόντων της περιοχής.

Το Βιβλιοαυτοκίνητο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Ναυπάκτου καλύπτει ένα πολύ μεγάλο μέρος της Δυτ. Στερεάς. Το νομό Αιτωλίας, Άρτας και Δυτ. Ευρυτανίας.

Έχει δημιουργήσει 194 κέντρα δανεισμού, τα οποία προσπαθεί να επισκέπτεται όσον το δυνατόν γρηγορότερα γίνεται για να ανανεώνει τα βιβλία και το ενδιαφέρον των αναγνωστών.

Στην προσπάθειά του αυτή αντιμετωπίζει και αρκετά προβλήματα, όπως: Η δύσκολη διακίνηση του αυτοκινήτου σε απρόσιτους δρόμους που καταλήγουν στα περισσότερα απομακρυσμένα χωριά. Ο μεγάλος αριθμός χιλιομέτρων που πρέπει να διανύσει καθημερινά, καθώς και ο πολύ μεγάλος αριθμός δανειστικών κέντρων που πρέπει να επισκέπτεται.

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι ότι όταν κάποιος πολιτιστικός σύλλογος διαλύεται, οι νέοι στρατεύονται ή μεταναστεύουν και είναι πολύ δύσκολο να συγκεντρώσουμε τα δανεισμένα βιβλία, με αποτέλεσμα να χάνονται πολλά από αυτά.

Αυτά είναι μερικά από τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν, από ό,τι είμαι σε θέση να γνωρίζω οι περισσότερες βιβλιοθήκες που διαθέτουν βιβλιοαυτοκίνητα.

Στα προβλήματα αυτά θα πρέπει να προστεθεί η μόνιμη έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων καθώς και η έλλειψη ειδικής εκπαίδευσης του προσωπικού των Βιβλιοθηκών.

Μελλοντικοί στόχοι για τη λειτουργία του Βιβλιοαυτοκίνητου είναι η όσο δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή των κατοίκων της υπαί-

θρου στη χρήση του βιβλίου.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού προσπαθούμε να φανταστούμε μεθόδους και τεχνικές για να προσελκύσουμε περισσότερο κόσμο, όπως οργανώνοντας κάποιες εκδηλώσεις, ομιλίες, εκθέσεις βιβλίων, ειδικές προβολές κ.λπ.

Απώτερος δικός μας στόχος, αλλά νομίζω και του κάθε Βιβλιοαυτοκίνητου, είναι να δημιουργήσουμε στα χωριά, τις κωμοπόλεις

καθώς και στις συνοικίες αστικών κέντρων πυρήνες λαϊκών Βιβλιοθηκών. Τις μικρές αυτές βιβλιοθήκες θα πρέπει σε κάποια φάση να αναλάβει κάποιος αρμόδιος φορέας (τοπική αυτοδιοίκηση, πολιτιστικοί σύλλογοι, αγροτικοί συνεταιρισμοί κ.α.), οι οποίοι φορείς θα διατηρήσουν και θα προχωρήσουν στη δημιουργία μιας αυτόνομης μόνιμης τοπικής Βιβλιοθήκης, που θα είναι οποιαδήποτε στιγμή στη διάθεση των κατοίκων. ■